

Zaaknummer : 00608406
Ons Kenmerk : ODH153302
Datum : 15 december 2021

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 19 februari 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan de Lopikerweg 22-30 te Schoonhoven en wordt aangevraagd namens Stichting QuaWonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2022 tot en met 1 maart 2024.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Stichting QuaWonen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 14 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 16 november 2021 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf 1 september 2022 tot en met 1 maart 2024.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - het ecologisch werkprotocol op te sturen;
 - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van tevoren schriftelijk te melden;
 - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Activiteiten- en mitigatieplan Lopikerweg 22-30 te Schoonhoven' van 10 februari 2021 en de aanvullende informatie van 16 november 2021. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
 - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus en de gewone dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het rapport 'Activiteiten- en mitigatieplan Lopikerweg 22-30 te Schoonhoven' van 10 februari 2021 en de aanvullende stukken van 16 november 2021.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen wordt uitgevoerd, dient deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de tijdelijke voorzieningen of uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 Het ongeschikt maken van de huismusnesten dient verricht te worden buiten het broedseizoen van de huismus, welke loopt van 1 maart tot 31 augustus. Indien sprake is van late broedsels dient ook de maand september te worden ontzien. Het ongeschikt maken van de nestplaatsen dient daarnaast plaats te vinden buiten perioden met aanhoudende vorst en koude (gedefinieerd als: perioden met gedurende 3 tot 5 dagen aanhoudende (nacht)vorst). Indien er nesten in gebruik zijn dient het ongeschikt maken plaats te vinden nadat de betreffende exemplaren van de huismus de nestlocatie uit eigen beweging hebben verlaten. Zulks ter beoordeling van een ecologisch deskundige. Na het ongeschikt maken dient een ecologische controle te worden uitgevoerd middels een veldbezoek om de aanwezigheid van de soort uit te sluiten, alvorens het plangebied kan worden vrijgegeven voor de werkzaamheden.
- 10 Het ongeschikt maken van de huismusnesten dient te worden uitgevoerd middels het plaatsen van spouwborstels in combinatie met het lichten van de dakpannen. Het gebruik van gaas, netten of glaswol is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Indien een andere wijze wordt toegepast dient deze vooraf ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.
- 11 Het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis dient te worden uitgevoerd in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis die loopt van 15 april tot en met 15 augustus onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Dit dient door een ecologisch deskundige te worden bepaald en vastgelegd te worden in het logboek. Het gebruik van netten, glaswol of purschuim is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een maximale windkracht van 5 Bft) en deze dienen door de ecooloog te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.
- 12 De wijze van realisatie en de exacte locatie van de tijdelijke nestkasten voor de huismus en de gewone dwergvleermuis dienen minimaal één maand voorafgaand aan de plaatsing ter goedkeuring te worden voorgelegd bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

- 13 De tijdelijke nest- en vleermuiskasten moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de kasten minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op de functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de kast op een zo kort mogelijk termijn hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de huismus en de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis.
- 14 De tijdelijke alternatieven mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. De verwijdering dient begeleid te worden door een deskundige op het gebied van de huismus en de gewone dwergvleermuis. Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort en nadat door de deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 19 februari 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan de Lopikerweg 22-30 te Schoonhoven en wordt aangevraagd namens Stichting QuaWonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2022 tot en met 1 maart 2024.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Activiteiten- en mitigatieplan Lopikerweg 22-30 te Schoonhoven, Blom Ecologie B.V., Project: BE/2021/031, 10 februari 2021;
- Huismus- en vleermuisonderzoek aan de Lopikerweg 22-30 te Schoonhoven, Blom Ecologie B.V., Project: BE/2020/127, 5 november 2020;
- Quicksan flora en fauna renovatieprojecten Qua Wonen 2020-2022, Blom Ecologie B.V., Project: BE/2019/757.

Op 16 november 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Verzoek om aanvulling informatie Wnb Soortenbescherming, Blom Ecologie B.V., kenmerk: BE/2021/031, 15 november 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Aangezien de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 26 oktober 2021 verzocht om aanvullende gegevens. De gevraagde gegevens zijn op 16 november 2021 ontvangen.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 24 februari 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Stichting QuaWonen is voornemens om de woningen aan de Lopikerweg 22-30 te Schoonhoven te renoveren.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- Vervangen kozijnen en beglazing voor HR++ of HR+++ beglazing;
- Vervangen goten hemelwaterafvoeren;
- Vervangen dakbedekking en aanbrengen isolatie;
- Aanbrengen spouwisolatie;
- Aanbrengen mechanische ventilatie;
- Oprichten bouwdepot/ werkplaats;
- Opbouwen en afbreken steiger rondom woningen;
- Uitvoeren dagelijks verkeer en allerhande activiteiten van werknemers.

De renovatiewerkzaamheden starten in september 2022 en duren enkele maanden. In verband met mogelijke uitloop of uitstel van de werkzaamheden wordt een langere ontheffingsperiode aangevraagd.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus en vleermuizen binnen het plangebied.

Huisumus

Het onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De huismus is in het plangebied aangetroffen. In het plangebied zijn vijf nestplaatsen van de huismus vastgesteld aan de woningen van de Lopikerweg 22-30. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gewone dwergvleermuis

Het vleermuisonderzoek is niet volledig uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Er zijn geen veldbezoeken uitgevoerd ten behoeve van massawinterverblijfplaatsen. Het plangebied bevat echter geen potentie in verband met het ontbreken van structuren met voldoende formaat en een thermisch bufferend vermogen. Derhalve is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In het plangebied is één paarverblijfplaats aangetroffen onder een kantpan aan de Lopikerweg 30. Van paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen. Met de geplande werkzaamheden gaat deze verblijfplaats verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus en de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteiten- en mitigatieplan Lopikerweg 22-30 te Schoonhoven' van 10 februari 2021 en de aanvullende informatie die is verkregen op 16 november 2021. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en buiten de kwetsbare broedperiode van de huismus en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de huismus en de gewone dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Huismus

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan vijf nesten van de huismus verloren. Minimaal drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden worden tien tijdelijke nestkasten van het type NKMU06 van VivaraPro opgehangen in de omgeving van het plangebied. Omdat de exacte locaties van de voorzieningen nog niet bekend zijn hebben wij in de voorschriften geborgd dat de exacte wijze van realisatie en locaties minimaal één maand voorafgaand aan de plaatsing ter goedkeuring dienen te worden voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. In de permanente situatie wordt vogelschroot geplaatst vanaf de derde panlat. Hiermee komen de eerste drie dakpannenrijen toegankelijk voor de huismussen om te broeden. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden worden de nestlocaties ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het lichten van de kant- en dakpannen of het gebruik van dakgootborstels. In de voorschriften hebben wij geborgd dat het ongeschikt maken dient te worden uitgevoerd buiten de broedperiode en het gebruik van gaas, netten of purschuim onder geen enkele voorwaarde is toegestaan. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het

Kennisdocument huismus (BIJ12, 2017).

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Schoonhoven. Met de werkzaamheden gaat slechts een klein deel van de populatie van de huismus verloren. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gewone dwergvleermuis

Als gevolg van de werkzaamheden gaat één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, mogelijk met milde winterfunctie, verloren. Uiterlijk zes maanden voorafgaand aan de werkzaamheden worden vier vleermuiskasten van het type VK MP 02 van VivaraPro opgehangen in de directe omgeving van het plangebied. Omdat de exacte locatie van de voorzieningen nog niet bekend is hebben wij in de voorschriften geborgd dat de exacte wijze van realisatie en de locaties minimaal één maand voorafgaand aan de plaatsing ter goedkeuring dient te worden voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. In de permanente situatie worden op verschillende orientaties conform het Kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017) vier permanente inbouwstenen van het type IB VL 06 ingebouwd in de woningen van het plangebied. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis.

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het woonblok met de aanwezige verblijfplaats ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het creëren van tocht of het plaatsen van exclusion flaps. In de voorschriften hebben wij geborgd dat deze methoden minimaal vijf aaneengesloten dagen dienen te worden ingezet, dat het gebruik van purschuim, glaswol of netten onder geen enkele voorwaarde is toegestaan en dat het ongeschikt maken dient te worden uitgevoerd in de actieve periode. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

De gewone dwergvleermuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Schoonhoven. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de huismus en de gewone dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang 'Volksgezondheid of openbare veiligheid' (huismus) en 'Volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (gewone dwergvleermuis).

De woningen in het plangebied dateren uit 1981 en bevatten een slecht binnenklimaat. Een slecht binnenklimaat

door geen of slechte ventilatie kan leiden tot verschillende negatieve effecten op de volksgezondheid. Exploratief onderzoek toont aan dat hogere CO₂ concentraties kan leiden tot slaapverstoring en productiviteitsverlies op de volgende dag. Hierdoor is renovatie met voldoende aandacht voor ventilatie van belang voor de volksgezondheid. Daarnaast warmt een niet of slecht geïsoleerde woning snel op tijdens zomerse omstandigheden. Ondanks de aanwezigheid van mechanische ventilatie is er onvoldoende goede luchttoevoer door de afwezigheid van voldoende werkende ventilatiesystemen. Hierdoor is het van belang dat de woningen gerenoveerd worden zodat de ventilatie in de woningen verbeterd kan worden. Momenteel hebben de woningen (nog) geen vocht problemen. Bewoners kunnen gezondheidsproblemen krijgen van vocht in de woning. In onderzoek is een consistente associatie gevonden tussen vocht in woning en het voorkomen van luchtwegsymptomen (RIVM, 2018). Dergelijke vochtproblemen kunnen ontstaan mede door een slechte ventilatie. Derhalve zal de renovatie tevens een preventieve werking hebben op het ontstaan van vocht problemen in de woningen.

In het kader van de klimaatsverandering en energietransitie zijn afspraken gemaakt door landelijke en provinciale overheden om de CO₂ uitstoot terug te dringen. Via de Regionale energie Strategie (RES) dienen maatregelen getroffen worden om de CO₂ uitstoot in 2030 met 49% te verlagen. Het terugdringen van de CO₂ kan op diverse wijzen waarbij centraal staat dat het verbruik van fossiele brandstoffen zal moeten worden gereduceerd. Deze reductie vertaalt zich onder andere in het toepassen van alternatieve energiebronnen zoals elektrische energie opgewekt door wind, zon en water of het gebruik van aardwarmte. Veel oude(re) woningen zijn slechts beperkt geïsoleerd waardoor er relatief veel aardgas wordt verstoekt en CO₂ vrijkomt in de atmosfeer. Stichting QuaWonen heeft de ambitie om alle woningen energetisch te verbeteren naar het gemiddelde energielabel B. Het huidige project draagt hieraan bij.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang 'de Volksgezondheid of openbare veiligheid' (huismus) en 'de Volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (gewone dwergvleermuis) voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de huismus en de gewone dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden vanwege het uitvoeren van renovatie- en isolatiewerkzaamheden aan het wooncomplex. De renovatiewerkzaamheden zijn noodzakelijk om de woningen te verbeteren. Middels renovatie- en isolatiewerkzaamheden dient energielabel B behaald te worden. Bij uitvoering van alternatieve methoden, zoals het isoleren van binnenuit, worden de beoogde energiedoelen niet behaald. Daarnaast leidt het renoveren van binnenuit tot overlast voor de bewoners en gaat woon oppervlakte verloren. Het slopen en realiseren van nieuwbouw is economisch gezien niet verantwoord. Bovendien gaan de aangetroffen nesten van de huismus en de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis met deze werkwijzen mogelijk ook verloren. Voor wat betreft de werkzaamheden wordt de kwetsbare broedperiode van de huismus zoveel mogelijk ontzien.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Schoonhoven bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.